

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website: <https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad

---

eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Omvang van het tekort

Het Rijk heeft het inkomensdeel van de Participatiewet voor Oegstgeest voor 2018 definitief vastgesteld op € 4.131.055. De netto uitgaven voor inkomensondersteuning binnen de Participatiewet bedroeg conform SISA in 2018 € 4.458.843. Dit is inclusief € 39.443 voor loonkostensubsidies. Dit betekent dat er een netto tekort over 2018 is ontstaan van € 327.788. Het tekort bedraagt 7,93% van het definitieve rijksbudget voor het inkomensdeel van de Participatiewet voor Oegstgeest in 2018. Hiermee voldoet Oegstgeest aan de norm dat het tekort gelijk of meer dan 5% van de gebundelde Rijksbijdrage als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet moet zijn.

Oegstgeest heeft zowel in 2016 als in 2017 een Vangnetuitkering aangevraagd en ontvangen. Voorwaarde voor het verkrijgen van een Vangnetuitkering over 2018 is dat de tekorten over deze jaren cumulatief meer dan 5% van de definitief over 2018 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet. De tekorten in 2016 en 2017 bedroegen respectievelijk € 1.026.132 (2016) en € 1.125.803 (2017). Het tekort over 2016, 2017 en 2018 bij elkaar opgeteld bedraagt € 2.479.723. Dit is een procentueel cumulatief tekort over deze drie jaren ten opzichte de definitief over 2018 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet van 60,03%. Hiermee voldoet Oegstgeest aan de norm dat dit percentage meer dan 5% moet zijn.

Om in aanmerking te kunnen komen voor een Vangnetuitkering over 2018 dient rekening te worden gehouden met een eigen risico. De eerste 5% tekort dient 100% door de gemeente te worden gedragen. Het tekort tussen 5% en 12,5% komt voor 50% compensatie in aanmerking. Boven 12,% tekort wordt 100% gecompenseerd door het Rijk. Het tekort in Oegstgeest bedraagt 7,93%. Het eigen risico van Oegstgeest bedraagt € 206.553. Dit betekent dat Oegstgeest € 60.617 Vangnetuitkering aanvraagt.

Analyse van de oorzaken van het tekort

Het tekort over 2018 is lager dan de jaren ervoor. Hiervoor zijn drie verklaringen:

- Het rijksbudget was hoger dan voorgaande jaren, mede omdat rekening is gehouden met de verhoogde asielinstroom
- Het aantal uitkeringen is gedaald van 330 naar 316
- Het aandeel in de kosten voor loonkostensubsidie is gestegen van € 3.838 (2016) naar € 23.598 (2017) naar € 39.443 (2018)

In vergelijking tot voorgaande jaren is de uitstroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden ongeveer gelijk gebleven rond de 100. De instroom is echter al 2 jaar op rij gedaald en bedroeg in 2018 85 uitkeringsgerechtigden terwijl deze in 2016 nog 146 was. Door een daling van de instroom, daalt het aantal uitkeringsgerechtigden.

Verhuizingen genereren een belangrijk deel van de mutaties in het uitkeringsbestand. In 2018 resulteerde dit in een netto uitstroom van 5 uitkeringsgerechtigden.

Bij de instroom is net als de jaren hiervoor het aantal statushouders een relatief grote groep (14 nieuwe huishoudens met een uitkering). Dit is 19% van de instroom. In 2016 betrof dit 11% en in 2017 15%. Er is dus een relatieve stijging zichtbaar in het aandeel statushouders dat instroomt. Anno 2018 heeft ca. 25% van de uitkeringsgerechtigden een niet-Nederlandse nationaliteit. Deze groep heeft het gemiddeld genomen moeilijker op de arbeidsmarkt en stroomt dus ook moeilijker uit.

74% van de uitkeringsgerechtigden heeft een arbeidsplicht. Echter 26% van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden is daarvan tijdelijk danwel definitief ontheven. Vrijgesteld zijn diegene die op grond van een medische reden (vastgesteld door o.a. de GGD) niet in staat zijn te participeren of in een inrichting verblijven.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

Interne maatregelen

Vervolg FIP-methode (frequent intensief en persoonlijk-methode)

Als vervolg op de FIP methode die onder leiding van de Erasmusuniversiteit in 2016 is toegepast is besloten om de volgende intensievere gespreksfrequentie aan te houden:

- Goed bemiddelbare cliënten die op eigen kracht werk kunnen vinden worden minimaal 4 x per jaar persoonlijk gesproken. Zij krijgen geen re-integratietraject aangeboden bij DZB. Indien gewenst kan de frequentie hoger zijn.
- Jongeren tot 27 jaar worden minimaal 4 x per jaar gesproken, ongeacht of zij deelnemen aan project JA of een traject bij DZB volgen. Indien nodig vindt een driegesprek plaats met de jongere, klantmanager van JA/DZB en klantmanager Oegstgeest.
- Statushouders worden 1 x per jaar gesproken door de Oegstgeester klantmanagers. Statushouders volgen allen een 2-jarig traject bij project JAS en worden binnen JAS regelmatig door de klantmanager van JAS gesproken. Indien nodig vindt een extra gesprek plaats. Dat kan een driegesprek zijn.
- Oudkomers die moeite hebben met de taal worden eveneens 1 x per jaar gesproken. Zij volgen een intensief traject bij JA+ en worden regelmatig door de klantmanager van JA+ gesproken. Indien nodig vindt een extra gesprek plaats. Dat kan een driegesprek zijn.

- Cliënten die in een inrichting verblijven worden in beginsel niet gesproken tenzij zij daar zelf toe verzoeken.

Extra re-integratiebudget

Ook in 2018 heeft de gemeenteraad extra budget beschikbaar gesteld voor re-integratie. Het betreft een budget van € 150.000,-. De middelen worden grotendeels ingezet voor het bekostigen van trajecten die o.a. door de DZB worden uitgevoerd.

Extra maatregelen doelgroepen

In samenwerking met de ondernemersvereniging Oegstgeest en DZB is op 6 september 2018 de doelgroep arbeidsbeperkten onder de aandacht van Oegstgeester ondernemers gebracht worden. DZB heeft op deze avond uitleg gegeven over de mogelijkheden voor ondernemers om arbeidsbeperkten in dienst te nemen of hen de mogelijkheid te geven om stage te lopen. Ook op 6 september 2018 zijn de statushouders bij de ondernemersvereniging onder de aandacht gebracht.

Er is contact gelegd met de ondernemers die op het nieuwe bedrijventerrein De Boeg van start gaan. Aan hen is de vraag voorgelegd of zij bij de start van hun vestiging/onderneming mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst willen nemen. DZB onderhoudt contact met hen. Naar verwachting wordt in het najaar 2019 invulling gegeven aan de personele bezetting van deze bedrijven.

De gemeente Oegstgeest heeft op verzoek van de gemeenteraad stageplekken gerealiseerd voor statushouders. De eerste plek is gerealiseerd bij team maatschappij. Deze dame heeft uiteindelijk gekozen om een opleiding te gaan volgen waardoor zij haar taalstage heeft afgebroken. Het voornemen is om elk jaar enkele stageplekken te vervullen, mits er voldoende geschikte kandidaten zijn en er voldoende capaciteit is om begeleiding te geven. Hiermee beoogt het college het goede voorbeeld te geven.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

De gemeente Oegstgeest werkt nauw samen in de Leidse regio enerzijds en in de arbeidsmarktregio (Holland Rijnland) anderzijds. We consulteren elkaar met regelmaat. Hierbij wordt kennis gebundeld en wordt expertise optimaal ingezet. Regionaal wordt ook samen gewerkt met de brancheorganisaties van tekortsectoren om samen met hen vacatures te vervullen met mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

B3. Externe maatregelen

De gemeente Oegstgeest werkt op veel terreinen samen met omliggende gemeenten, in het bijzonder de gemeente Leiden. In samenwerking met de gemeente Leiden worden de projecten JA, JA+ en JAS uitgevoerd. De gemeente Oegstgeest besteedt re-integratietrajecten uit aan DZB. DZB is onderdeel van de gemeente Leiden.

Project JA

Project JA is ooit begonnen om de jeugdwerkloosheid aan te pakken. Met de huidige economische groei is project JA niet meer nodig voor MBO, HBO en universitair opgeleide jongeren. Zij redden zichzelf op de arbeidsmarkt.

Project JA richt zich momenteel vooral op jongeren die het Pro/VSO onderwijs (praktijkonderwijs/voortgezet speciaal onderwijs) verlaten. JA doet dit in nauwe samenwerking met DZB. Dit betekent dat het jongeren betreft die een indicatie voor het doelgroepenregister hebben. Belangrijke onderdelen van de aanpak zijn de casuïstiekbesprekingen, de warme overdracht en de sluitende aanpak van school naar werk.

In 2018 hebben vier jongeren een traject bij JA gevolgd. Zij zijn alle vier uitgestroomd naar werk.

Project JA+ en JAS

Project JA+ betreft een aanpak voor oud-komers die ondersteuning nodig hebben bij o.a. taalontwikkeling en re-integratie naar werk. Zij krijgen naast ondersteuning bij de ontwikkeling van taal ook begeleiding naar werk, al dan niet via een stage of werkervaringsplek. Het uiteindelijke doel van het project is uitstroom naar regulier werk. Als dat niet haalbaar is worden de mogelijkheden voor vrijwilligerswerk verkend. Indien er mogelijkheden zijn, wordt begeleiding naar vrijwilligerswerk ingezet. Waar uitkeringsgerechtigden met een taalachterstand voorheen weinig activerend werden benaderd, worden zij met Project JA+ juist gestimuleerd om zich te ontwikkelen, te participeren en economisch zelfstandig te worden.

In 2018 hebben elf oudkomers een traject bij JA+ gevolgd. Vier hiervan zijn uitgestroomd naar werk. Eén is teruggemeld naar de gemeente en één volgt een opleiding van NL educatie. De andere vijf volgen nog een traject.

Project JAS betreft een aanpak gedurende 2 jaar (24 uur per week) voor volwassen nieuwkomers. Zodra statushouders zich vestigen in de gemeente Oegstgeest en de uitkering wordt aangevraagd, worden zij aangemeld voor project JAS. Project JAS houdt in dat statushouders gedurende twee jaar een programma volgen. Naast ondersteuning bij de taalontwikkeling en de uiteindelijke toeleiding naar betaalde arbeid is er aandacht voor bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, scholing, diplomawaardering maar ook voor vitaliteit, armoedebestrijding en Nederlandse normen en waarden.

In totaal zijn vanaf 2016 64 deelnemers ingestroomd, waarvan er inmiddels 12 zijn uitgestroomd. Drie zijn naar werk uitgestroomd, 4 naar onderwijs. De overige uitstromers betreft verhuizingen en overige redenen. Een aantal mensen heeft part-time inkomsten. De praktijk wijst uit dat een deel van de statushouders een derde jaar nodig heeft om tot goede resultaten te komen. In totaal betreft dit voor Oegstgeest om 16 mensen.

Samenwerking met DZB (re-integratie Leiden)

Mede als gevolg van het door de gemeenteraad beschikbaar gestelde extra budget ad € 150.000 zijn we in staat om voor ca. 64 uitkeringsgerechtigden re-integratietrajecten in te kopen bij DZB (het re-integratiebedrijf van de gemeente Leiden). De ondersteuning betreft maatwerk.

Omdat DZB voor de Leidse regio het werkgeversservicepunt is, hebben zij veel contacten met werkgevers in de regio. Vanuit deze ervaring zijn zij in de gelegenheid om uitkeringsgerechtigden te matchen met werkgevers, ook als sprake is van een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

DZB heeft onlangs extra inzet van jobhunters voor statushouders en arbeidsbeperkten gerealiseerd. De jobhunters die aan het team werkgeversdienstverlening zijn toegevoegd zijn gespecialiseerd in deze doelgroepen.

DZB organiseert speedmeets en pitchevents om de match tussen werkgevers en werkzoekenden te faciliteren. Het doel is om via persoonlijk contact tot een match te komen.

Er is een samenwerking tussen DZB, UWV, LUMC en universiteit Leiden met als doel kandidaten te matchen. Dit kunnen ook kandidaten zijn uit de doelgroep. Speciaal hiervoor wordt ook onderzocht of werk anders ingericht kan worden zodat kandidaten met een lagere opleiding of uit de doelgroep aan een baan kunnen worden geholpen.

DZB is in 2017 gestart met leerwerktrajecten in de sectoren groen, schoonmaak en horeca. Door de leerwerktrajecten krijgen de uitkeringsgerechtigden een korte opleiding en meer werkervaring. Uitstroom vindt plaats naar reguliere bedrijven, waar mogelijk in het kader van SROI.

In de eerste helft van 2018 waren er 64 uitkeringsgerechtigden in traject gegaan bij DZB. Van de 22 uitstromers zijn er 13 uitgestroomd naar werk.

Samenwerking met GGZ Rivierduinen

In 2018 is een pilot gestart om samen te werken met GGZ Rivierduinen. Zij hebben zich gekwalificeerd (via Phrenos/Trimbos) in de IPS methode waarbij cliënten van Rivierduinen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in 3 jaar tijd worden begeleid naar een betaalde baan die duurzaam is. Belangrijk aan de methode is dat de ondersteuning voortduurt, ook als er een bemiddeling met een werkgever heeft plaatsgevonden. Ook van belang is dat er openheid is over de psychiatrische kwetsbaarheid van de betrokkene. Hierdoor kan openlijk gesproken worden over wat nodig is op de werkvloer om de betrokkene te laten functioneren. IPS is in de Verenigde Staten ontwikkeld en is via een pilot van door het ministerie van SZW. Trimbos instituut is inhoudelijk partner.

De pilot betreft vooralsnog 1 casus. Wanneer meer cliënten van het FACT-team (ambulant ondersteuningsteam Rivierduinen) in Oegstgeest toe zijn aan een stap richting betaalde arbeid, zullen we overwegen om meer trajecten in te zetten.

De pilot is in 2018 gestart. De kandidaat heeft een tijdje vrijwilligerswerk gedaan. Maar dat is nu beëindigd. Momenteel wordt gezocht naar een nieuwe vrijwilligersplek om ervaring op te doen.

Marktbewerkingplan 2018

De gemeente Oegstgeest werkt intensief samen in de arbeidsmarktregio Holland Rijnland. In de regio is voor 2018 een marktbewerkingplan opgesteld. Belangrijkste constatering in het plan is dat er inmiddels schaarste is in een aantal sectoren terwijl tegelijkertijd de uitkeringsgerechtigden hun weg richting deze vacatures niet vinden. Er is dus een mismatch op de arbeidsmarkt. De economisch groei kan door de schaarste stagneren. Het is dus belangrijk om vraag en aanbod beter te laten aansluiten. Sectoren die kansrijk zijn: bouw, zorg, techniek, horeca, transport en logistiek en onderwijs en overheid. Belangrijk daarbij is een veranderde werkgeversbenadering, namelijk het verleiden en ondersteunen van werkgevers om een deel van het werk anders in te richten (functiecreatie/jobcarving)

In het marktbewerkingplan is een 10-puntenplan opgenomen. De 3 belangrijkste punten zijn:

- Projecten in de zeven bovengenoemde sectoren
- Extra aandacht voor statushouders, arbeidsbeperkten, 55+-ers en mensen die een WIA uitkering hebben
- Het inrichten van een regionaal scholingsfonds waarbij cofinanciering wordt vormgegeven

Buurtsuper

Sinds 2013 heeft de gemeente Oegstgeest een samenwerking met Support & Co waarbij in de supermarkt uitkeringsgerechtigden met een afstand tot de arbeidsmarkt ervaring op kunnen doen en daarbij begeleid worden. Het betreft een overeenkomst voor 180 uur per week aan begeleide re-integratie-uren. Uitgangspunt is dat de uitkeringsgerechtigde gedurende een half jaar met behoud van uitkering werkervaring op kan doen. Eventueel kan het traject verlengd worden zolang dit bijdraagt aan het leerproces van de betrokkene.

Het college heeft in januari 2018 besloten de subsidie aan de Buurtsuper met een jaar te verlengen. In juni 2019 zal worden besloten of de subsidie aan de Buurtsuper nogmaals met 4 jaar wordt verleend.

In 2018 is aan acht inwoners van Oegstgeest een werkplek aangeboden. Bij twee van hen is toeleiding naar betaalde arbeid gerealiseerd. Bij vier inwoners is taalverwerving en werkervaring het doel. Eén inwoner volgt dagbesteding. Twee medewerkers zijn gestopt vanwege hun gedrag. Eén is gestopt vanwege gezondheid en 3 zijn een vervolgtraject gestart. Naast de Oegstgeester medewerkers zijn er negen inwoners uit Leiden werkzaam.

Jobhulpmaatje

In 2017 is de gemeente Oegstgeest gestart met het subsidiëren van Jobhulpmaatje. Jobhulpmaatje is een vrijwilligersorganisatie die werkzoekenden ondersteuning en advies geeft bij hun zoektocht naar werk. In 2018 hebben zij zeven inwoners geholpen bij het vinden van werk. Voor 2 van hen is dit gerealiseerd.

Dress for succes

Tevens heeft het college besloten in 2017 van start te gaan met de subsidiering van 'Dress for Succes'. Dit is een vrijwilligersorganisatie die een nieuwe representatieve outfit verzorgt voor werkzoekenden met een smalle beurs, die zijn uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Het idee is dat de sollicitant hierdoor met meer zelfvertrouwen het gesprek in gaat en de kans op succes daardoor wordt vergroot.

In 2018 heeft Dress for Succes zeven Oegstgeester inwoners bij hun sollicitatie van kleding en advies voorzien. Twee daarvan hebben een betaalde baan gevonden.

Inzet I-Doe

Vanaf 2018 wordt I-Doe ingezet om uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te activeren om vrijwilligerswerk te gaan doen. I-Doe is gespecialiseerd in het bemiddelen en toeleiden van vrijwilligers naar vrijwilligersvacatures.

In 2018 hebben vijf uitkeringsgerechtigden ondersteuning gekregen van I-doe. Deze trajecten lopen nog.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Door inzet op het voeren van extra gesprekken met de uitkeringsgerechtigden door de bijstandsconsulenten, het inzetten van extra re-integratiebegeleiding (DZB, JA, JAS, JA+) voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en hierbij maatwerk te bieden en werkgeversdienstverlening op orde te hebben, wordt verwacht dat in Oegstgeest jaarlijks ca. 15 bijstandsgerechtigden eerder uitstromen dan dat zij zonder deze maatregelen (op eigen kracht of met minder ondersteuning) zouden hebben gedaan. In sommige gevallen betreft dit een duurzame plaatsing, in andere gevallen blijkt toch dat later weer een beroep op de uitkering wordt gedaan. Het aantal is nadrukkelijk een schatting omdat dit niet kan worden aangetoond door gebrek aan een controlegroep of andere objectieve onderzoeksmethoden. Ook de mate van versnelling kan niet worden bepaald. De aantallen zijn daarvoor ook te klein.

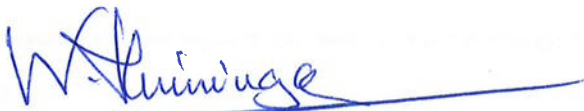
D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oegstgeest verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum:

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen,

het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

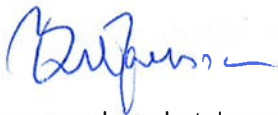
De gemeenteraad van de gemeente Oegstgeest stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum:

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: E.R. JAENSEN.

De griffier,

Naam van de ondertekenaar:

F. KROMHOUT

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2018 dient uiterlijk op 15 augustus 2019 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2019 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2016 als over 2017 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2016 en/of over 2017 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeeltes:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018¹ en/of de Benchmark van Divosa².
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

Onderdeel B

Indien uw gemeente over 2016 en/of 2017 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2018 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Omschrijf de interne maatregelen onder B1 en de externe maatregelen onder B3. Bij B2 beschrijft u per maatregel hoe de externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot deze externe maatregel.

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/10/12/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2018>

² www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'externe maatregelen'.

- **Waar moet ik op letten bij het beantwoorden van vraag B?**
Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- **Wat is een externe maatregel?**
Met 'externe maatregel' wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie. Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten, inwinnen van advies bij andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking of advies van een adviesbureau.
- **Wat wordt aangemerkt als 'extern'? Enkele aandachtspunten:**
  - Externe consultatie betekent consultatie met een organisatie buiten de grenzen van de gemeente. Een veel gestelde vraag is of een WGR, ISD of RSD als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat het voor de hand ligt dat de consultatie buiten een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) plaats vindt. Omdat dit echter niet tijdig (namelijk voor 1-1-2018 op de website en in het beoordelingskader van de commissie) is gecommuniceerd, wordt dit voor de vangnetuitkering 2018 nog als goed gerekend. Vanaf de vangnetuitkering 2019 en later is dat niet meer het geval.
  - Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' indien binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
  - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.
- **Wanneer moeten maatregelen zijn getroffen?**
De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek. Een (interne of externe) maatregel moet daadwerkelijk zijn getroffen voor de datum van indiening.
- **Moet het steeds een nieuwe maatregel zijn?**
Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren. Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven. In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen.
- **Wat wordt bedoeld met '(aanvullende)' maatregelen**
Hiervoor is aangegeven of het steeds nieuwe maatregelen moeten zijn. Dit is een afweging van het lokaal bestuur. Om die reden wordt het woord 'aanvullende' tussenhaakjes gezet.

Suggesties bij de beantwoording van B

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een bijdrage levert.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een bijdrage aan de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren. Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.

-
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
  - U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
  - U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
  - U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2018 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.

